

บทบรรณาธิการ

สวัสดีสมาชิกที่รักทุกท่าน วารสารฉบับที่ 3 ของปี 2568 มีเนื้อหาทางวิชาการที่น่าสนใจจำนวน 5 เรื่องคือ นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่ 1 เป็นเรื่อง “ความเป็นไปได้ในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกตามวิธีมุ่งเน้นกิจกรรมโดยใช้หุ่นยนต์ช่วยบำบัดกลอเรียฮา ซินโฟเนีย สำหรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง” เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกตามวิธีมุ่งเน้นกิจกรรมโดยใช้หุ่นยนต์ช่วยบำบัดกลอเรียฮา ซินโฟเนีย ซึ่งเป็นหุ่นยนต์ที่มีถุงมือช่วยให้ผู้ป่วยสามารถกำและปล่อยวัตถุได้ ทำการศึกษาในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยให้ผู้ป่วยทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับกิจกรรมการดำเนินชีวิต 5 กิจกรรมขณะสวมและไม่สวมถุงมือ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นความเป็นไปได้ในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกตามวิธีมุ่งเน้นกิจกรรมโดยใช้หุ่นยนต์ช่วยบำบัดกลอเรียฮา ซินโฟเนีย เพื่อฟื้นฟูความสามารถในการเคลื่อนไหวแขนและมือในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นในการใช้หุ่นยนต์ช่วยบำบัดสำหรับพัฒนาโปรแกรมการฝึกตามวิธีมุ่งเน้นกิจกรรมและสามารถนำไปพัฒนาหรือต่อยอดการศึกษาวิจัยในอนาคตต่อไป สำหรับเรื่องที่ 2 เป็นนิพนธ์ต้นฉบับเรื่องของการพัฒนาแบบทดสอบความเร็วในการเขียนคัดลอกอักษรไทยของเด็กวัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบทดสอบความเร็วในการเขียนคัดลอกอักษรไทยสำหรับเด็กวัยเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยที่การเขียนเป็นส่วนหนึ่งของการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามบทบาทของเด็กวัยเรียน ซึ่งความเร็วในการเขียนจัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความสามารถด้านการเขียนที่ถือได้ว่าเป็นทักษะสำคัญในการช่วยให้เด็กวัยเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในฐานะของนักกิจกรรมบำบัดนั้นการได้มาซึ่งข้อมูลผลการประเมินความบกพร่องด้านทักษะความเร็วในการเขียนที่ได้มาจากเครื่องมือหรือแบบประเมินที่มีความตรงและความเที่ยงในระดับที่ยอมรับได้ จะนำไปสู่การระบุปัญหาที่ถูกต้องแม่นยำ และนำเชื่อถือก่อนนำไปวิเคราะห์เพื่อจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนในขั้นตอนการบำบัดทางกิจกรรมบำบัดต่อไป ส่วนเรื่องที่ 3 เป็นเรื่องของความสามารถในการทำกิจกรรมการดูแลตนเองและชีวิตในครัวเรือนของผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการทางกิจกรรมบำบัด ณ ศูนย์กิจกรรมและบริการผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสาระสำคัญของชีวิตในบริบทของผู้สูงอายุนั้นคือกิจกรรมที่มีความหมายต่อชีวิต เช่น การมีบทบาทในครอบครัว การตัดสินใจด้วยตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิต ส่วนชีวิตในชุมชนหมายถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น การเข้าร่วมพิธีกรรม การเป็นสมาชิกชมรม หรือการมีบทบาทในกลุ่มอาชีพ การบูรณาการทางกิจกรรมบำบัดในระบบการดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ ลดภาระทางเศรษฐกิจ และสร้างสังคมที่ให้คุณค่าแก่การดำรงชีวิตในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ สำหรับเรื่องที่ 4 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทักษะด้านความคิดความเข้าใจระหว่างผู้สูงอายุที่มีความบกพร่องด้านความคิดความเข้าใจ

เล็กน้อยและผู้สูงอายุที่ไม่มีความบกพร่องโดยใช้เครื่องมือประเมินผลลัพธ์ความคิดความเข้าใจทางกิจกรรมบำบัดสำหรับผู้สูงอายุที่มีความบกพร่องของความคิดความเข้าใจแบบคอมพิวเตอร์เป็นฐาน เนื่องจากผู้สูงอายุที่มีภาวะความคิดความเข้าใจบกพร่องเล็กน้อยมักจะมีปัญหาด้านการจัดการยาที่ตนเองต้องรับประทานทำให้ผู้สูงอายุลืมทานยา นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สูงอายุบางรายมีความยากลำบากในการจัดการเกี่ยวกับงานบ้านมากขึ้น และในบางรายมีความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันมากขึ้น ผลการศึกษาที่ได้ครั้งนี้จะทำให้ทราบความแตกต่างของความคิดความเข้าใจระหว่างผู้สูงอายุที่มีภาวะความบกพร่องด้านความคิดความเข้าใจเล็กน้อยและไม่มีความบกพร่อง และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่วนเรื่องที่ 5 เป็นเรื่องของกรณีศึกษาในกิจกรรมบำบัดสำหรับผู้ป่วยที่มีความบกพร่องในหน้าที่ของมือ เป็นการวิจัยกรณีศึกษาแบบย้อนหลัง (retrospective case study) ที่รวบรวมข้อมูลย้อนหลังของกรณีศึกษาในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (stroke) 1 ราย และผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง (traumatic brain injury) 1 ราย ที่มีความบกพร่องในหน้าที่ของมือ ทำการศึกษาเพื่อนำเสนอและเปรียบเทียบผลของบำบัด พื้นฟู สมรรถภาพตามกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด ร่วมกับการประเมินการฟื้นตัวของระบบสั่งงานกล้ามเนื้อ (Brunnstrom stage of motor recovery) และการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน Barthel index ADL ที่มารับบริการตามกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากรณีศึกษาทั้งสองรายมีความก้าวหน้าของกระบวนการทางกิจกรรมบำบัดในเชิงคุณภาพที่แสดงให้เห็นแต่ละขั้นตอนที่ดีขึ้น รวมทั้งมีความก้าวหน้าของการทำงานของมือ กับความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่านิพนธ์ต้นฉบับในเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำเนื้อหาที่ได้ไปต่อยอดองค์ความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไปในการทำงาน และกองบรรณาธิการมีความยินดีที่จะเปิดรับบทความวิชาการและสิ่งที่เป็นสาระประโยชน์ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงานจากสมาชิกและท่านผู้สนใจทุกท่านมาเผยแพร่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนะเชิงวิชาการซึ่งกันและกัน โดยสามารถดูคำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความลงพิมพ์ได้ที่ท้ายเล่มของวารสารค่ะ แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้านะคะ..สวัสดีค่ะ

เพื่อนใจ รัตตากร